

Tjänsteutlåtande - Remissyttrande gällande Regional indelning -tre nya län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till remissyttrande gällande delbetänkande Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)

Ärendet

Regeringen beslutade den 2 juli 2015 att tillsätta en kommitté med uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas i väsentligt färre län och landsting. Uppdraget innebär att förslagen ska vara utformade så att de kan träda i kraft senast den 1 januari 2023. I uppdraget ingår också att undersöka om det är möjligt och lämpligt att besluta om en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2018 gällande nya länsstyrelser och 1 januari 2019 gällande motsvarande landsting.

Ett sådant förslag presenteras i det delbetänkande Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) som lämnades till regeringen under juni månad 2016. Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen medan övriga instanser inbjuds att yttra sig, däribland samtliga kommuner.

Kommittén avser att återkomma med återstående nya län i det kommande slutbetänkandet.

Kommunstyrelseförvaltningens yttrande

Bakgrund

Delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) mynnar ut i ett förslag om att bilda tre nya län, Norrlands län, Svealands län och Västra Götalands län från den 1 januari 2018 och en motsvarande landstingsindelning från den 1 januari 2019.

Kommitténs samlade bedömning är att förslagen leder till långsiktiga positiva effekter för samhället i stort och skapar bättre förutsättningar att möta framtidens utmaningar. De bärande motiv kommittén pekar på för att genomföra de föreslagna förändringarna är att det idag råder en kraftig obalans i den regionala samhällsorganisationen. Över hälften av Sveriges befolkning bor i tre län, Stockholm, Västra Götaland och Skåne vilket har medfört att dessa tre har stora fördelar genom att man har stora administrativa resurser och en kunskapsmässig plattform vid såväl regionala som nationella prioriteringsdiskussioner gentemot övriga län. Som exempel kan nämnas att forskningsmedel från Vinnova, EUs ramprogram, Tillväxtverket och Energimyndigheten till 82 % gått till dessa tre, medan resterande 18% fördelats till övriga Sverige.

Kommitténs förslag utgår från att det för framtiden finns möjlighet att skapa sex starka län och landsting som alla, i en ökad global konkurrens kan bidra till nationell tillväxt och lokal välfärd. Dessa län och landsting blir också starka nog att fungera i en ändamålsenlig regional samhällsorganisation tillsammans med länsstyrelser och centrala statliga myndigheter.

Utgångspunkterna för kommittén har således varit att skapa:

- Jämnstarka län och landsting vilket innebär att befolkningens storlek är viktig för att kunna möta befolkningens behov och förväntningar samt framtidens utmaningar.
- Kapacitet att bygga strukturer för regional utveckling vilket handlar om att kunna upprätta, vidmakthålla och utveckla forskningsmiljöer och kompetenscentra samt att kunna fördela resurser och genomföra nödvändiga investeringar.
- Förmåga att ansvara för det regionala hälso- och sjukvårdssystemet. Tanken är att varje landsting ska ha förmåga att själva ansvara för hela hälso- och sjukvårdssystemet inklusive regionsjukvården. Det sker idag en omfattande samordning mellan landstingen inom ramen för landets sex sjukvårdsregioner. Denna samordning är dock en relativt långdragen och ineffektiv process som måste ske i två steg, eftersom vart och ett av landstingen måste fatta beslut för egen del.
- Utgå från befintliga samverkansmönster, vilket möjliggör en samling kring en gemensam agenda och mobilisera utvecklingskraft genom att dessa mönster ofta är förankrade i befolkningen och därigenom skapa legitimitet för en ny länsindelning.

Förlaget är att de förändringar som ska ske från 1 januari 2018 för de nya länen och för landstingen den 1 januari 2019 är:

- Norrlands län genom en sammanläggning av Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län och landsting.
- Svealands län bestående av dagens Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län
- Västra Götalands län som bildas genom en sammanläggning nuvarande Västra Götalands län och Värmlands län.

I betänkandet förs ett resonemang om Demokrati och legitimitet och man konstaterar att dagens samverkansformer kompliceras av att beslut flyttas från folkvalda församlingar till förhandlingar mellan indirekt valda personer. Detta innebär att beslutsprocesserna inte är transparanta jämfört med om såväl berednings- som beslutsprocess sker i det egna landstinget, i direktvalda församlingar. Genom att samla verksamheterna och uppgifterna i ett större landsting som är ett direktvalt organ sker därför en förstärkning av demokratin enligt kommitténs bedömning.

Färre län och landsting i Sverige betyder med nödvändighet geografiskt större län och landsting. Konsekvenserna av detta kan innebära färre politiker i landstingsfullmäktige. Kommunallagen anger endast en nedre gräns för antalet ledamöter i fullmäktige. Större län kan också innebära avsevärt längre avstånd för de valda politikerna. Av den anledningen lyfter kommittén fram vikten av att landstingen utformar sina arbetsformer för att kompensera för avståndsproblematiken.

Stora avstånd i betydelsen att människor får längre till den samhällsservice de är beroende av är inte något som följer av att det geografiska område som landstinget har ansvar för blir större. Snarare tvärtom menar kommittén, eftersom landstingens kapacitet ökar kan man därigenom säkra att alla medborgare inom området får den samhällsservice man har behov av. En större huvudman, med bättre resurser kan ta ett mer samlat grepp för hantering och fördelning så de tillgängliga resurserna används mer optimalt.

Kommittén lyfter också fram i betänkandet att forskning visar att medborgarnas intresse för landstingspolitik är relativt lågt jämfört med andra nivåer i det politiska systemet och att landstingspolitikerna i hög grad är anonyma för väljarna. Kommittén lyfter därför behovet av att finna former för att vitalisera demokratin genom nya arbetsformer.

De perspektiv som belyses i betänkandet är befolkningsmängd, geografiska samband, medborgares och näringslivets behov av kommunikation, transporter, arbetsmarknad, hälso- och sjukvård, utbildning, kultur och en god miljö. Vart och ett av dessa perspektiv har sin egen logik vilket innebär att det inte är möjligt att finna en indelning som är optimal utifrån varje enskild logik utan avvägningar mellan olika perspektiv har sedan lett fram till förslaget om de tre nya länen och landstingen.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

Bedömningen är att de avvägningar som kommittén gjort, med hänsyn tagen till flera olika perspektiv, när de föreslår de tre nya länen och motsvarande landsting är relevanta.

Gävleborg blir en del av Svealands län

Gävleborgs län föreslås enligt förslaget att ingå i Svealands län tillsammans med Dalarnas, Uppsala, Södermanlands, Västmanlands och Örebro län. Motsvarande förändring föreslås gälla för de berörda landstingen. Det nya länet och landstinget skulle med dagens befolkning uppgå till 1 756 000 invånare och 2050 beräknas befolkningen uppgå till 2 100 000 invånare vilket innebär att länet beräknas växa lika mycket som genomsnittet för landet utom Stockholms län. Antalet primärkommuner blir 64. Att jämföra med dagens Västra Götalands län som består av 49 kommuner.

Den avvägning som kommittén gjort utifrån ovan nämnda perspektiv innebär att hälso- och sjukvårdsperspektivet fått företräde, jämfört med ett renodlat arbetsmarknadsperspektiv som skulle kunnat innebära ett län omfattande ett utökat Mälardalen. En annan avvägning som gjorts är inte inkludera Värmland i Svealands län, motivet för detta skulle ha varit att Värmland idag ingår i samma sjukvårdsregion som de övriga sex. Kommittén gjorde emellertid andra avvägningar till förmån för att Värmlands län ska införlivas med Västra Götalands län.

Svealands län kommer att vara det enda län som gränsar till Stockholms län vilket kommer att få stor betydelse. Tillsammans bildar Svealands län och Stockholms län landets största arbetsmarknadsregion. Det kommer att krävas samverkan inför beslut om transportinfrastruktur och kollektivtrafik och kommitténs bedömning är att denna samverkan underlättas om den enbart omfattar två parter som är relativt jämnstarka.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

I förslaget till remissyttrande föreslås att Söderhamns kommun ställer sig bakom förslaget till de föreslagna tre nya länen och benämningarna av dessa.

Beträffande den nya länsstyrelsen föreslås att Söderhamns kommun instämmer i bedömningarna att det bör finnas flera verksamhetsorter i varje län för de sammanslagna länsstyrelserna. Efter de erfarenheter som redovisas från nuvarande Västra Götaland anser

Söderhamns kommun att det kan vara en fördel att lägga länsstyrelsens och landstingets säten på olika orter.

Beträffande residensstad för Svealands län förordas ingen av de nuvarande residensstäderna av kommittén. I förslaget till remissyttrande föreslås att Söderhamns kommun ska framhålla att stor hänsyn bör tas till det geografiska läget i länet och i vilken utsträckning det är möjligt att kollektivt resa till och från residensstaden från länets olika delar.

Beslutsalternativ 1

Söderhamns kommun beslutar att yttra sig över delbetänkandet Regional indelning - tre nya län genom bifogat förslag till remissyttrande.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna indelningen ska enligt direktiven ge stabila ekonomiska förhållanden i de nybildade landstingen. I betänkandet redovisas landstingens finansiella ställning utifrån skattesats, ekonomiskt resultat, soliditet och finansnetto samt effekter i det kommunal-ekonomiska utjämningsystemet.

Det nya landstingets ekonomi kommer att utgöras att summan av de ingående landstingens ekonomier. Kommitténs bedömning är att sammanläggningen kommer att ge möjligheter till vissa besparingar, dels genom en effektiv organisering och nivåstrukturering för att undvika suboptimeringar men också möjligheter till besparingar inom administrationen.

Förslaget innebär vissa förändringar i kommunernas inkomstutjämningsbidrag.

Västmanlandskommunerna får störst bidragsminskning, motsvarande mellan fem och elva skatteören, som en följd av landstinsammanslagningen. Kommunerna i nuvarande Örebro län får höst bidragsökning, i genomsnitt motsvarande nio skatteören.

Effekterna för Gävleborgskommunerna redovisas ej.

Beslutsalternativ 2

Söderhamns kommun avstår från att lämna ett remissyttrande över förslaget till ny indelning. Förvaltningen förordar beslutsalternativ 1

Återrapportering/uppföljning

Ingen åtterrapporering

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande

Remissyttrande

Regional indelning – tre nya län (SOU 201648)

Margareta Högberg

Beslutet skickas till

Finansdepartementet

Region Gävleborg

Kommunerna i Gävleborgs län

Tjänsteutlåtande - Remissyttrande gällande Regional indelning -tre nya län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till remissyttrande gällande delbetänkande Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)

Ärendet

Regeringen beslutade den 2 juli 2015 att tillsätta en kommitté med uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas i väsentligt färre län och landsting. Uppdraget innebär att förslagen ska vara utformade så att de kan träda i kraft senast den 1 januari 2023. I uppdraget ingår också att undersöka om det är möjligt och lämpligt att besluta om en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2018 gällande nya länsstyrelser och 1 januari 2019 gällande motsvarande landsting.

Ett sådant förslag presenteras i det delbetänkande Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) som lämnades till regeringen under juni månad 2016. Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen medan övriga instanser inbjuds att yttra sig, däribland samtliga kommuner.

Kommittén avser att återkomma med återstående nya län i det kommande slutbetänkandet.

Kommunstyrelseförvaltningens yttrande

Bakgrund

Delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) mynnar ut i ett förslag om att bilda tre nya län, Norrlands län, Svealands län och Västra Götalands län från den 1 januari 2018 och en motsvarande landstingsindelning från den 1 januari 2019.

Kommitténs samlade bedömning är att förslagen leder till långsiktiga positiva effekter för samhället i stort och skapar bättre förutsättningar att möta framtidens utmaningar. De bärande motiv kommittén pekar på för att genomföra de föreslagna förändringarna är att det idag råder en kraftig obalans i den regionala samhällsorganisationen. Över hälften av Sveriges befolkning bor i tre län, Stockholm, Västra Götaland och Skåne vilket har medfört att dessa tre har stora fördelar genom att man har stora administrativa resurser och en kunskapsmässig plattform vid såväl regionala som nationella prioriteringsdiskussioner gentemot övriga län. Som exempel kan nämnas att forskningsmedel från Vinnova, EUs ramprogram, Tillväxtverket och Energimyndigheten till 82 % gått till dessa tre, medan resterande 18% fördelats till övriga Sverige.

Kommitténs förslag utgår från att det för framtiden finns möjlighet att skapa sex starka län och landsting som alla, i en ökad global konkurrens kan bidra till nationell tillväxt och lokal välfärd. Dessa län och landsting blir också starka nog att fungera i en ändamålsenlig regional samhällsorganisation tillsammans med länsstyrelser och centrala statliga myndigheter.

Utgångspunkterna för kommittén har således varit att skapa:

- Jämnstarka län och landsting vilket innebär att befolkningens storlek är viktig för att kunna möta befolkningens behov och förväntningar samt framtidens utmaningar.
- Kapacitet att bygga strukturer för regional utveckling vilket handlar om att kunna upprätta, vidmakthålla och utveckla forskningsmiljöer och kompetenscentra samt att kunna fördela resurser och genomföra nödvändiga investeringar.
- Förmåga att ansvara för det regionala hälso- och sjukvårdssystemet. Tanken är att varje landsting ska ha förmåga att själva ansvara för hela hälso- och sjukvårdssystemet inklusive regionsjukvården. Det sker idag en omfattande samordning mellan landstingen inom ramen för landets sex sjukvårdsregioner. Denna samordning är dock en relativt långdragen och ineffektiv process som måste ske i två steg, eftersom vart och ett av landstingen måste fatta beslut för egen del.
- Utgå från befintliga samverkansmönster, vilket möjliggör en samling kring en gemensam agenda och mobilisera utvecklingskraft genom att dessa mönster ofta är förankrade i befolkningen och därigenom skapa legitimitet för en ny länsindelning.

Förlaget är att de förändringar som ska ske från 1 januari 2018 för de nya länen och för landstingen den 1 januari 2019 är:

- Norrlands län genom en sammanläggning av Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län och landsting.
- Svealands län bestående av dagens Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län
- Västra Götalands län som bildas genom en sammanläggning nuvarande Västra Götalands län och Värmlands län.

I betänkandet förs ett resonemang om Demokrati och legitimitet och man konstaterar att dagens samverkansformer kompliceras av att beslut flyttas från folkvalda församlingar till förhandlingar mellan indirekt valda personer. Detta innebär att beslutsprocesserna inte är transparanta jämfört med om såväl berednings- som beslutsprocess sker i det egna landstinget, i direktvalda församlingar. Genom att samla verksamheterna och uppgifterna i ett större landsting som är ett direktvalt organ sker därför en förstärkning av demokratin enligt kommitténs bedömning.

Färre län och landsting i Sverige betyder med nödvändighet geografiskt större län och landsting. Konsekvenserna av detta kan innebära färre politiker i landstingsfullmäktige. Kommunallagen anger endast en nedre gräns för antalet ledamöter i fullmäktige. Större län kan också innebära avsevärt längre avstånd för de valda politikerna. Av den anledningen lyfter kommittén fram vikten av att landstingen utformar sina arbetsformer för att kompensera för avståndsproblematiken.

Stora avstånd i betydelsen att människor får längre till den samhällsservice de är beroende av är inte något som följer av att det geografiska område som landstinget har ansvar för blir större. Snarare tvärtom menar kommittén, eftersom landstingens kapacitet ökar kan man därigenom säkra att alla medborgare inom området får den samhällsservice man har behov av. En större huvudman, med bättre resurser kan ta ett mer samlat grepp för hantering och fördelning så de tillgängliga resurserna används mer optimalt.

Kommittén lyfter också fram i betänkandet att forskning visar att medborgarnas intresse för landstingspolitik är relativt lågt jämfört med andra nivåer i det politiska systemet och att landstingspolitikerna i hög grad är anonyma för väljarna. Kommittén lyfter därför behovet av att finna former för att vitalisera demokratin genom nya arbetsformer.

De perspektiv som belyses i betänkandet är befolkningsmängd, geografiska samband, medborgares och näringslivets behov av kommunikation, transporter, arbetsmarknad, hälso- och sjukvård, utbildning, kultur och en god miljö. Vart och ett av dessa perspektiv har sin egen logik vilket innebär att det inte är möjligt att finna en indelning som är optimal utifrån varje enskild logik utan avvägningar mellan olika perspektiv har sedan lett fram till förslaget om de tre nya länen och landstingen.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

Bedömningen är att de avvägningar som kommittén gjort, med hänsyn tagen till flera olika perspektiv, när de föreslår de tre nya länen och motsvarande landsting är relevanta.

Gävleborg blir en del av Svealands län

Gävleborgs län föreslås enligt förslaget att ingå i Svealands län tillsammans med Dalarnas, Uppsala, Södermanlands, Västmanlands och Örebro län. Motsvarande förändring föreslås gälla för de berörda landstingen. Det nya länet och landstinget skulle med dagens befolkning uppgå till 1 756 000 invånare och 2050 beräknas befolkningen uppgå till 2 100 000 invånare vilket innebär att länet beräknas växa lika mycket som genomsnittet för landet utom Stockholms län. Antalet primärkommuner blir 64. Att jämföra med dagens Västra Götalands län som består av 49 kommuner.

Den avvägning som kommittén gjort utifrån ovan nämnda perspektiv innebär att hälso- och sjukvårdsperspektivet fått företräde, jämfört med ett renodlat arbetsmarknadsperspektiv som skulle kunnat innebära ett län omfattande ett utökat Mälardalen. En annan avvägning som gjorts är inte inkludera Värmland i Svealands län, motivet för detta skulle ha varit att Värmland idag ingår i samma sjukvårdsregion som de övriga sex. Kommittén gjorde emellertid andra avvägningar till förmån för att Värmlands län ska införlivas med Västra Götalands län.

Svealands län kommer att vara det enda län som gränsar till Stockholms län vilket kommer att få stor betydelse. Tillsammans bildar Svealands län och Stockholms län landets största arbetsmarknadsregion. Det kommer att krävas samverkan inför beslut om transportinfrastruktur och kollektivtrafik och kommitténs bedömning är att denna samverkan underlättas om den enbart omfattar två parter som är relativt jämnstarka.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

I förslaget till remissyttrande föreslås att Söderhamns kommun ställer sig bakom förslaget till de föreslagna tre nya länen och benämningarna av dessa.

Beträffande den nya länsstyrelsen föreslås att Söderhamns kommun instämmer i bedömningarna att det bör finnas flera verksamhetsorter i varje län för de sammanslagna länsstyrelserna. Efter de erfarenheter som redovisas från nuvarande Västra Götaland anser

Söderhamns kommun att det kan vara en fördel att lägga länsstyrelsens och landstingets säten på olika orter.

Beträffande residentsstad för Svealands län förordas ingen av de nuvarande residentsstäderna av kommittén. I förslaget till remissyttrande föreslås att Söderhamns kommun ska framhålla att stor hänsyn bör tas till det geografiska läget i länet och i vilken utsträckning det är möjligt att kollektivt resa till och från residentsstaden från länets olika delar.

Beslutsalternativ 1

Söderhamns kommun beslutar att yttra sig över delbetänkandet Regional indelning - tre nya län genom bifogat förslag till remissyttrande.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna indelningen ska enligt direktiven ge stabila ekonomiska förhållanden i de nybildade landstingen. I betänkandet redovisas landstingens finansiella ställning utifrån skattesats, ekonomiskt resultat, soliditet och finansnetto samt effekter i det kommunal-ekonomiska utjämningsystemet.

Det nya landstingets ekonomi kommer att utgöras att summan av de ingående landstingens ekonomier. Kommitténs bedömning är att sammanläggningen kommer att ge möjligheter till vissa besparingar, dels genom en effektiv organisering och nivåstrukturering för att undvika suboptimeringar men också möjligheter till besparingar inom administrationen.

Förslaget innebär vissa förändringar i kommunernas inkomstutjämningsbidrag.

Västmanlandskommunerna får störst bidragsminskning, motsvarande mellan fem och elva skatteören, som en följd av landstinsammanslagningen. Kommunerna i nuvarande Örebro län får höst bidragsökning, i genomsnitt motsvarande nio skatteören.

Effekterna för Gävleborgskommunerna redovisas ej.

Beslutsalternativ 2

Söderhamns kommun avstår från att lämna ett remissyttrande över förslaget till ny indelning. Förvaltningen förordar beslutsalternativ 1

Återrapportering/uppföljning

Ingen återrapportering

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande

Remissyttrande

Regional indelning – tre nya län (SOU 201648)

Margareta Högberg

Beslutet skickas till

Finansdepartementet

Region Gävleborg

Kommunerna i Gävleborgs län

Remiss för regional indelning tre nya län

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till remissyttrande gällande delbetänkande Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)

Reservationer

Clas Kindström (SD), Daniel Persson (SD), Yvonne Westling (SD), Viktor Wärnick (M) och Hans Sundgren (M) reserverar sig till förmån för Wärnicks förslag.

Ärendet

Regeringen beslutade den 2 juli 2015 att tillsätta en kommitté med uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas i väsentligt färre län och landsting. Uppdraget innebär att förslagen ska vara utformade så att de kan träda i kraft senast den 1 januari 2023. I uppdraget ingår också att undersöka om det är möjligt och lämpligt att besluta om en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2018 gällande nya länsstyrelser och 1 januari 2019 gällande motsvarande landsting.

Ett sådant förslag presenteras i det delbetänkande Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) som lämnades till regeringen under juni månad 2016. Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen medan övriga instanser inbjuds att yttra sig, däribland samtliga kommuner.

Kommittén avser att återkomma med återstående nya län i det kommande slutbetänkandet.

Återrapportering/uppföljning

Ingen återrapportering

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande

Remissyttrande

Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)

Förslag till beslut på sammanträdet

Sven-Erik Lindestam (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Magnus Svensson (C) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att bifalla tjänsteutlåtandet samt att ett yttrande från Centerpartiet lägg som bilaga till protokollet i detta ärende.

Viktor Wörnicks (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att avstyrka regeringens förslag till ny indelning samt avger ett nytt förslag till remissvar som biläggs protokollet i detta ärende.

Daniel Persson (SD) stödjer Wörnicks förslag.

Beslutsgång

Ordförande lägger fram ärendet för beslut och ställer Lindestams och Svenssons förslag mot Wörnicks och Perssons förslag- Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Beslutet skickas till

Finansdepartementet
Region Gävleborg
Kommunerna i Gävleborgs län

Vid protokollet

Ulrika Svedjerot
2016-09-12

Ordförande
Sven-Erik Lindestam (S)

Justerare
Ove Söderberg (S)

Rätt utdraget intygar:

Signatur

Namnförtydligande

Bilaga från Centerpartiet Söderhamn gällande remissvar på betänkandet SOU 2016:48 Regional indelning – tre nya län

Till Kommunstyrelsen 2016-09-06 (dnr KS/2016/0248)

Betänkandet SOU 2016:48 Regional indelning – tre nya län
(Fi2016/02568/K)

Sammanfattning

Vi instämmer i huvudsak till förslaget om en ny regional indelning och att ett Svealandslän bildas. För att säkerställa att regionbildningen ska bli mer än nya streck på kartan anser Centerpartiet i Söderhamn att det behövs tydligare skrivningar om hur makt och resurser ska överföras till Svealandsregionen. För att en Svealandsregion ska kunna skapa tillväxt i hela regionen behöver man verktyg för att kunna göra detta. Ska det kunna erbjudas likvärdig service i hela landet behöver även statens roll bli tydligare i betänkandet. Hur makt och resurser ska flyttas från stat till region men även till kommun för att styrkeförhållandena mellan landets olika delar utjämnas borde beskrivas tydligare.

Det regionala utvecklingsansvaret ska vara en av de främsta uppgifterna för regionen och dess regionala självstyrelseorgan. Det innebär att de valda regionpolitikerna får beslutanderätt över tillväxtfrågor, EU-program och en större del av anslagen för infrastruktur

Bättre infrastruktur, transporter och utveckling inom arbetslivet driver på utvecklingen av större arbetsmarknadsregioner. Vi vill att Svealandsregionen ska få verktyg att arbeta med dessa frågor. Det handlar om sådant som kompetensförsörjning, integrations- åtgärder och innovationsfrågor.

Vi vill att Svealandsregionen ska ta över uppgifter som har stor betydelse för utvecklingen av näringslivet också på landsbygden. Det gäller bland annat delar av landsbygdsprogrammet.

Mycket av förutsättningarna för utveckling av ekonomi och näringsliv avgörs på lokal nivå. Därför är det självklart att utvecklingsarbetet måste ske i samverkan med lokala företag och regionens kommuner. Vi vill att kommunerna i Svealandsregionen får ett reellt inflytande över de frågor som berör dem.

Det är självklart att det ska finnas tillgång till vård i hela regionen. Med rätt politisk inriktning kan en Svealandsregion ge de mindre sjukhusen bättre möjligheter att utvecklas. Specialiserad vård ska inte enbart centraliseras till universitetssjukhusen; närsjukhus och mindre sjukhus måste också få behålla och utveckla sina expertområden. Vi ser att det finns en potential att minska på de administrativa kostnaderna och omfördela dessa resurser inom hälso- och sjukvården till kärnverksamheten.

En viktig del av reformen handlar om att staten ska bli mer effektiv. Statliga myndigheter med verksamhet lokalt och regionalt måste samverka bättre med övriga samhället. Det gäller allt från exempelvis Trafikverket och Arbetsförmedlingen till Lantmäteriet, Polisen och strukturfondsprogrammen. Länsstyrelserna och de statliga sektorsmyndigheterna ska ha en gemensam regional indelning som överensstämmer med de nya regionerna. Vi menar att den statliga regionala indelningen måste vara en del av beslutet om regionbildningen och inte komma i ett senare skede. Ett beslut om att statliga myndigheter ska ha samma geografi som de nya folkvalda regionala självstyrelseorganen möjliggör en sammanhållen, demokratisk och rationell planering av offentliga verksamheter.

Länsstyrelsens roll bör förändras till att få en utpräglad tillsynsfunktion.

Det också viktigt att statliga myndigheter utlokaliseras till de delar av Svealandsregionen där den statliga närvaron idag är svag. Vi ser gärna en ökad statlig närvaro i Söderhamn.

Avslutningsvis vill vi understryka att vi definitivt säger nej till tvingande kommunsammanslagningar som en följd av regionaliseringen. Det måste istället bli lättare för kommuner att samverka med varandra.

Om regionen får dessa verktyg kan vi skapa en stark Svealandsregion som kan bestämma mer över sin egen utveckling och framtid, och som kan skapa förutsättningar för en effektiv infrastruktur, samt ökad tillväxt och jobb i hela regionen.

Yrkar

- Att Bifalla Tjänsteutlåtandet på Kommunstyrelsen i Söderhamn 2016-09-06
- Att Lägga denna bilaga till protokollet

Söderhamn 2016-08-30

Magnus Svensson (C)
Kommunstyrelseledamot
Söderhamn

Marianne Persson (C)
Kommunstyrelseledamot
Söderhamn

Moderaterna i Söderhamns förslag till remissvar

Dnr KS/2016/0248

Remissvar gällande SOU 2016:48

Söderhamns kommuns ställningstagande

Söderhamns kommun avstyrker regeringens förslaget till ny länsindelning, där Gävleborgs län föreslås ingå i bildandet av den nya Svealandsregionen.

Skäl för ställningstagandet

I den föreslagna regionindelningen är det 64 kommuner som ska samråda med Regionen, till skillnad mot dagens 10 kommuner. Konsekvensen blir att Söderhamns kommuns inflytande över viktiga regionala frågor som berör kommunen minskar och viktiga beslut flyttas längre bort från medborgarna. Vi kan även konstatera att den föreslagna regionen får en väldigt stor geografisk yta där inomregionala förutsättningar skiljer sig avsevärt åt. Vi ser med oro att Söderhamns och södra Hälsinglands intressen försvagas och marginaliseras i föreslagen regionindelning, vilket inte är önskvärt. Även Länsstyrelsen är en viktig samarbetspart med kommunen och i ett storlän där dess säte riskerar att flyttas från dagens Gävleborgs län, försvinner lokalkännedomen hos tjänstemännen och beslutfattare, vilket inte är önskvärt. Detta fenomen kan vi redan se när Polismyndigheten ändrar sin organisation och centraliserar viktiga ledningsfunktioner till Uppsala. Regionaliseringen av sjukvården anförs som ytterligare ett viktigt argument för ny regionindelning. Vi ser dock med oro vad som kommer att hända med sjukvården i Hälsingland om förslaget genomförs med kommande rationaliseringar som följd. Hudiksvalls och Bollnäs sjukhus är viktiga för att tillhandahålla en nära och tillgänglig sjukvård. Sjukhusen har även en viktig betydelse för en mångsidig arbetsmarknad i Hälsingland, vilket heller inte berörs i delbetänkandet. Om neddragningar sker på sjukhusen kommer det påverka kommunens arbetsmarknad negativt. Infrastrukturen, som idag hanteras av Trafikverket och Region Gävleborg, utgör en viktig del för att öka tillväxten i södra Hälsingland. Emellertid ser vi med stor oro på kommande infrastruktursatsningar som riskerar att hamna i de södra

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
--	---	--	--------------------

delarna av den tänkta storregionen, som har större befolkningsunderlag. Ett scenario som går emot intentionerna med ny regionindelning, nämligen att hela landet ska leva.

Ur ett demokratiskt perspektiv kan vi även konstatera att det inte skett någon dialog med medborgarna i Söderhamns kommun, varken från Region Gävleborgs eller Indelningskommitténs sida. Vid en sådan omfattande reform som den föreslagna nya regionala indelningen är, anser vi att det är viktigt att det sker i dialog med kommuninvånarna och en väl förankrad demokratisk process. Om nu regeringen väljer att genomföra den föreslagna reformen, föreslår vi att tidpunkten flyttas till 2023 och inte 2019 – detta för att möjliggöra en förändring i kontrollerad takt.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
--	---	--	--------------------